

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Riva Szápáry, Adria-palota. Telefon 224. szám.	Előfizetési ár:		HIRDETÉSEKET a kiadóhivatal mérsékelt áron számít Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.
	Egész évre Félévre	24 kor. Negyedévre 12 kor. Egy hóra	
		Egyes szám ára 8 fillér.	

Világ foyása.

Elárult hadi titkok.

Burkemeyert, a kiel Krupp-féle Germania-hajógyár titkos irodájának fejt, mint annak idején távirati tudósítás alapján közöltük, néhány nap előtt hadi titkok elárulása miatt letartóztatták. A nagy feltűnést keltő dologról a *Kieler Neueste Nachrichten*-nek most Elbingből hiteles forrásból a következőket jelentik:

A danzigi Schichau-hajógyár Kielből nemrég egy *névtelen levelet* kapott, amelyben megvételre ajánlották föl neki a kiel Germania-hajógyárban épülő vizalattjáró naszádok terveit. A levélben az állt, hogy ha a Schichau-gyár elfogadja az ajánlatot, hirdetés útján tudassa ezt a *Kieler Neueste Nachrichten*-ben, a levélben közölt betűk alatt. A Schichau-gyár nyomban följelentést tett az ügyről a hatóságnál. Hogy a tettest léprecsalják, a kért hirdetést közzétették, mire a hajógyár újra levelet kapott, amelyben arra kérték, hogy küldjön tizenötezer márkát bizonyos címre Altonába, akkor majd megkapja az illető terveket. A gyár erre papírlapokkal megtöltött pénzeslevelet adott föl a megjelölt címre s Altonában a rendőrség lesbe állt. A levélhordó az asszonynak adta át a levelet, akinek az az utasítása volt, hogy küldje el a levelet Kielbe Burkemeyernak. Erre az árulót rögtön letartóztatták; bűnössége felől kétség sem lehet.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

Nyári éjszaka.

Irtá: *Krudy Gyula.*

Abban az időben, a mikor Bélág Jutka asszony ideköltözött hozzánk a zólyomi világból, igen jó kerülete volt a muzsikusi cigányságnak. Jutka asszony házában kapuja tárva-nyitva volt mindig és odabenn a muzsika szólt. Mit csinálhat egy özvegy? — Kérdezték. — Tán folyton-folyvást busulásnak hajtsa szép ifju fejét és könnyek között aludjon el, könnyek között ebredjen? . . .

De nem így kezdődik ez az egész dolog.

I.

Tibált Pista, a kis, szőkebajuszkás vig tisztecske ebben az időben mindig csak egy nótát dudolt, a melyik így megy:

Tul a nagy Krivánon,

Zólyomi határon . . .

A mint már illik egy könnyüvéru, mindig jókedvű tisztecskének, a ki fényes kardját ahogy végigcsörteti az utcán és a czukrasz előtt az oleánder bokor alatt megáll és a hamiskás szemmel nézi az arra menő világot, — kell valami nótát dudolgatni. Tavaly nyáron, a mikor színészeink kordéján bevonult a kedverítő pajkos muzsa a vizeresztő mellé az arénába, akkor másféle nóta járta. Egy akkordnyi dalocska, a mit az arany-vöröshajú apró Fánika hozott ide, kísérvén ama kedverítő pajkos muzsát. Trallá, trallá . . . ez volt a nyár. Ahogy ez eltelt! Mint egy álom. —

Hiányoznak még más hajó-tervezők is, amelyeknek eltűnését szintén erőlyesen nyo mozzák.

Elmozdított püspökök.

Párisból érkezett híradás szerint a francia kormányval hadilábon álló *X Pius* pápa már véglegesen megoldotta az állásukból elmozdított laveli és dijoni püspökök ügyét. A *Petit Parisien* értesülése szerint a laveli volt püspök, monsignore *de Geay*, nyolcezer frank évi nyugdíjat kap a pápai kincstárból. A dijoni volt püspök, monsignore *Le Nordet* ellenben még vezekelni kénytelen egy ideig valamelyik kolostorban, azután majd a római négy bazilika valamelyikének kanonokjává fogják kinevezni. Ha a Szent Péter-templom kanonokjává neveznék ki — ami nem valószínű, — akkor tizezer frank évi jövedelme lenne, ha ellenben a másik három templom valamelyikének kanonokja lesz, csak hatezer frank évi fizetést fog huzni.

Portugálok veresége Nyugat-Afrikában.

Az afrikai gyarmatokon nemcsak a németeknek gyűlt meg a bajuk a lázongó bennszülöttekkel, hanem most már a portugáloknak is. A Nyugat-Afrikában levő *dél-angolai* portugál gyarmaton lázadt föl a *kuanháma*-törzs, amely Német-Nyugatafrika határán lakik. Igen harcias egy nép ez és eddig kudarcot vallott a por-

tugálok minden erőfeszítése, hogy meghódíttassák ezt a törzset. A németek már több ízben panaszt tettek a portugál kormányval a miatt, hogy a kuanháma derüre-borura betörnek a német területre és ott garázdálkodnak. Ezek a panaszok végre is arra indították a portugál kormányt, hogy *büntető-expedíció* küldjön a kuanháma ellen. A kiküldött hadcsapat *Cono Aguiar* kapitány vezérlete alatt 499 főből állott. Volt köztük több *búr* is, akik a délafrikai háboruban az angolok ellen küzdöttek. Az expedíció azonban szerencsétlenül járt. A kuanháma meglepték és majdnem teljesen fölkoncizolták. Nevezetes, hogy a portugál katonák ócska Kropacsek-puskákkal voltak fölfegyverezve, a kuanháma pedig Mauser-fegyvereik és egyéb modern hadiszereik voltak.

Az orosz-japán háború.

A japánok tétlenségét a *mandzsuri* harcstéren londoni beavatott körök taktikai okokra vezetik vissza. E körök véleménye szerint a japánoknak az a céljuk, hogy a nagy csatát Mukdentől délre vivják meg, mert ott sokkal kedvezőbb a terep a támadásra, mint Mukdentől északra. Nyugodtan türik tehát, hogy az oroszok megvessék Mukdennél a lábukat, hogy majd annál nagyobb nehézségekkel járjon a gyors visszavonulás. A japán tábornokok ugyanis döntő csapást akarnak mérni Mukdennél Kuropatkin seregére, mihelyt elérkezettnek látják erre az időt.

— A kordé odább nyikorgott a pajkos muzsával, de az akkordnyi dalocska itten maradt és sokáig kísértett. Mondják, egy diák, bizonyos Vér nevezetű, fegyvert emelt magára — mert hogy csak a dalocska maradt itt. És az apró Fánika nem.

Ezen a nyáron másik nóta járta, a mi nem is olyan könnyű, mint egy röpke operett-dallam, a mi befészkelte magát az ember fejébe és ott cseng, bong, boldogítván, néha fájtán, — a mint eme Vér-gyereknel is, — de dudolgatni azért minden nótát lehet. És főként a szép asszony nótáját.

A ki alig hogy hozzánk költözött, egyszerre változások álltak be a világban. Olyan kalapokban jelent meg a kut körül, a hol esténként a katonabanda recsegett, hogy bámulni való volt. Az asszonyok elsápadtak és — nemsokára ők is olyan kalapot hordtak, mint Bélág Jutka asszony. Igen, de akkora már a szép asszony másféle kalapot tűzött szőke kintya fölé. Ah, a férjek megnyit szenedtek ezekben az időkben. De mint mondom, a muzsikusi cigányoknak pompás dolguk volt. Annyit talán sohasem kurjongattak a szomorú ifjak az éjszakában — még a csepp Fánika idejében sem — mint ezen a nyáron nálunk.

Ha a szép, vig özvegy megjelent az utcán, a kis Tibált Pista természetesen mellette termett. A kerekkepű hadnagyocska magas sapkát hordott, de így sem ért fel Jutka asszony homlokáig. De igen kedvesen viselte magát mindig és nem volt sóhajtozó természetű, a mint a polgári rendben levő ifjuság nagy része, azért Jutka asszony szívesen állott vele szóba. Habár a hire e kis ka-

tonának furcsa volt. Azt beszéltek felőle, hogy a mosolygó kék szemében olyan fény van, hogy minden asszony, a kire rátekin, a karjaiba omlik. De hát ezt csak a tejeleskepű suhanczifjuság mondotta, a kik igen irigyelték a Tibált Pista fényes kardját, zsinóros ruháját és azt, hogy ha a szakasz élére állt, a szép özvegy ablakára felkacsintva, — Bélág Jutka asszony nyugodtan állt az abiak mögött, hirtelen harsány-hangon Jobbra nézz !-t vezényelt. A bakák oly peczkesen lépkedtek, mintha a generális előtt volnának. A szép asszony csak bólint a fejével, mert ilyesmi csak kedves és szeretetreméltó dolog.

II.

Jutka asszony pompásan lakott. Bizonyosan gazdag volt, szép nagy házat vett itt, a hová azért jött, mert apróleány korában egy nénjével lakott itt és iskolába a nénékhez járt. Mondta, hogy akkor nagyon megszerette a girbe-gurba kis várost, ahol nagy csendességben élni jó. Az urát nagyon szerette, de hát édes jó isten, ha már egyszer meghalt, hát mit csináljon? Otthagytá a zólyomi házat, hisz ott minden arra a halvány barna emberre emlékeztette, de gondoskodott róla, hogy virág ne száradjon az ura sirján. Káti, valami távoli rokona itt volt nála, vele. E csontos, nagy hölgy leginkább mindig hallgatott. Kis barna bajuszkája volt az ajka felett, nyilván e miatt szoritotta össze a száját. És csak mindig szigorúan nézegetett maga elé. Igen vallásos volt, tehát sokat imádkozott, járván kora reggelénként a templomokat. Először a barátokhoz ment, aztán a hegyre fel, egyszer betévedt a kálvinistákhoz is. És ott éppen úgy elsirdogált,

Port-Arturál a harc egyre folyik. A japánok most főképp a kikötőben levő orosz hajórajt bombázzák. Négy orosz hadihajó oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy képtelen elhagyni a kikötőt.

= A fiumei új hajógyár. Örvendetes hírt kaptunk a fiumei új hajógyárra vonatkozólag Bécsből. Régi gyöngéjük a magyar kormányférfiaknak, hogy a legfontosabb közgazdasági dolgokat rendszeresen Bécsen keresztül kürtölik világgá, mintha Budapestről nem hallatszanék el olyan messze a hangjuk, mint Bécsből. A bécsi szó a magyar fülnek rendszeresen kellemetlen szokott lenni, de most az egyszer kivételesen kellemes. Különösen nekünk, akik arról értesülünk belőle, hogy a fiumei új hajógyár ügye, amelylyel lapunk már ismételtelen foglalkozott, végre mégis csak a megvalósulás stádiumába kezd jutni. A *Wiener Allgemeine Zeitung* ugyanis az új torpedóhajók dolgában a következőkről értesül:

Az új torpedóhajók megrendeléséről szó sem lehet mindaddig, míg a delegációk által megszavazott kölcsönös parlamenti elintézés nem nyer és a megfelelő összeg a hadügyminiszterium tengerészeti osztályának rendelkezésére nem bocsátatik. De a megrendeléseket eddig már abból az okból sem lehetett megtenni, mert Magyarországot, amely az eddigi hajóépítésekben nem részesedett, azzal akarják bizonyos mértékben kárpótolni, hogy az *ujjonan rendelendő torpedóhajók tetemes részét Magyarországon fogják építeni*. E célból a magyar kereskedelmi miniszterium *Fiumében megfelelő képességű hajógyár felállítását tervezi és már alkudozásban is áll több bankintézetrel e vállalat finanszírozása végett*. Ami az Angliában megrendelt két mintahajó költségének fedezetét illeti, ez a rendes szükséglet terhére fog esni, amelybe e célra két millió koronát vettek föl.

= Az olasz kereskedelmi provizórium. Budapestről írják: Mindjárt hétfőn, a

meghuzódván egy sarokban, mintha a maga templomában volna. Sőt a zsoltarokba is belekapott a gyülekezettel egyetemben. Erre azonban észrevette magát és hazament. Otthon tovább sóhajtozván és gondolkozván semmiségeken. Például, hogy miért nézett úgy rá Füzér Ignácra, amikor a Veresbarátsoron befordult a sarkon a fűszeres mellett. Talán megsérteni akarta? És a perczes inas is éppen akkor fujt bele a recsegő sipjába, amikor ő mellette kacászott el a papucsával. Sértés-e ez? — Igy teit el csendesesen a nap.

A férfakkal persze Kati nem törődött. Igen jó leány volt, de dühösen pirult fel, ha férfi szólt hozzá. És a kis tisztet főként nem állhatta. Egyszer tett is rá megjegyzést:

— Mindig locsog. Ez nem férfias.

Ezzel tovább ment és szigorúan nézegette végig a butorokat.

A kis Tibált Pista valóban sokat locsogott. De ez is kedves volt tőle. Közel hajolván Jutka asszonyhoz, órákig beszélget semmiségről. Az asszony nyugodt, tiszta szemével csendesesen nézte, szinte kérdőleg, mert komoly szót még nem hallott soha a kis katonától. Vajjon mit akar hát akkor. Csak fecsegni jár ide? Ostobaság! Az özvegy még nem mondott le a világról, világban dolgozról. Elvégre harmincz éves volt. Ha e kis katonát jelentéktelen is amaz első, nagy erős ember mellett, de mégis csak... Ez nevetni való. Sapkástól, mindenestől a homlokáig sem ér...

III.

Édes, szép nyári éjszaka!

Ahogy a fülemile megszólal a kertben és a fák szerelmesen hajolnak össze. Az ablakok alatt a kertben kejesen a füre dőlnek a megöntözött petuniák, jáczintok; a szegfűből úgy

képviselőház első ülésén be fogja nyújtani a kereskedelemügyi miniszter az Olaszországgal kötött második kereskedelmi provizóriumról szóló törvényjavaslatot. Az első provizórium tudvalevőleg szeptember végén lejárt, míg a második csak október 15-én kezdődik. Ausztriában a kormány a 14. szakasz segélyével hosszabbította meg október 15-ikéig azoknak az intézkedéseknek az érvényességét, amelyek az Olaszországgal való kereskedelmi forgalomban ez év január elsejétől szeptember 30-áig voltak érvényben. Nálunk október elsején e tekintetben teljes vákuum állott be, legalább törvényes szempontból, noha az Olaszországgal való forgalom e miatt nem szenvedett, mert a magyar vámhatóságok, csakugy, mint az osztrákok, továbbra is a január óta érvényben levő szabályokhoz alkalmazkodnak. A kormány a képviselőházban a provizórium haladéktalan tárgyalását fogja kívánni, hogy e hó 15-éig a főrendiház is megszavazhassa a javaslatot és a szentesítés is megtörténhessék és így a hónap eleje óta meglevő vákuum megszűnjék. A Tisza miniszterelnök nyílt levele által előidézett új fordulat következtében azonban éppenséggel nem bizonyos, hogy a képviselőház idejekorán megszavazza majd a javaslatot.

= A kivándorlás. Hamburgból táviratozzák a következőket: A Hamburg-amerikai hajóstársaság közhiúré teszi, hogy a magyar kormány megengedi a magyar kivándorlóknak az előre váltott (prepaid) jegyek használatát, ha azok nem Fiuméra, hanem más kikötőre szólnak is. Amerikában azóta nagyon keresik az ily jegyeket, mert sokkal olcsóbbak a Cunard-társaság jegyeinél.

Bécsből jelenti tudósítónk, hogy az osztrák kormány széleskörű intézkedéseket tesz arra nézve, hogy a kivándorlás ügye Ausztriában törvény útján rendeztessék. A kormány közgei most tanulmányozzák a kérdést és gyűjtik az adatokat az osztrák kivándorlás szempontjából

száll az illat, mint egy kaczer szép leány sóvárgó lehellete.

A nagycsontos Kati a zongoránál ült és mint egy érzéketlen gép játszotta le sorban azokat a darabokat, amik a kotta-tartón keze ügyébe akadtak. Merev derekával, kifeszített könyökeivel úgy ült ott, mint maga a megtestesült szigorúság.

A másik szobában a nyitott ablaknál, felig az erkélyre dőlve Jutka asszony ült. Az ablak-erkély tele volt cserepes virággal, az asszony ott ült közöttük és szőke fejét kábultan hajította le a két tenyerébe.

Már éjjel felé jár és itt olyan csendes az utca. A lombos akácok elusznak az ablak mentén, messze egy lámpa is világít, általán tiszta és csendes e kis utca. A zongorahangok lágyan szállnak a csillagok felé, mint megannyi apró galamb, amik a Kati kemény ujjai közül szabadulnak.

Egyszerre, mintha sóhajtott volna valaki. Az ablak alatt megsörrent valami. Egy kard. Jutka kidugta a fejét a virágok közül. Hirtelen dobogni kezdett a szive, úgy, hogy fájt, maga sem tudta miért. Mélyen és hosszan lélezett.

— Maga az? — kérdezte tompa hangon. A kis tiszt az erkély alatt állott. Felnyújtotta a kezét, de csak a virágos cserepekig ért fel. Ott megfogott valamit, mit megsimogatott. A szép asszony csepp papucsos lábát.

— Jó estét. Még ébren van? . . . Adja ide a kezét, hadd csókolom meg, boldog álmokat kívánva, — mondta vigan a kis tiszt. Kissé be volt rugva, de csak épen a kedve lett virágosabb.

Az asszony figyelmesen nézett rá. Nem igen láthatta, mert az akác miatt majdnem teljes volt itt a sötétség.

legfontosabb kikötőkben. *Kaltenbrunner* osztálytanácsos, az osztrák belügyminiszterium előadója kivándorlási ügyekben, e célból a minap hosszabb tanulmányuttra indult.

= A kamara ülése. A fiumei kereskedelmi- és iparkamara e hó 12-én d. u. hat órákor rendes ülést tart, melynek napirendje a következő:

1. Hivatalos jelentések.

2. Véleményadásra felhívó miniszteri leirat az időszakai bucsuk és vásárok szabályozása tárgyában.

3. A m. kir. tengerészeti hatóság javaslata az új polgári perrendtartásnak a tengerészeti ügyekre való kiterjesztését célzó törvényjavaslat ügyében.

4. Jelentés az Olaszországgal kötött ideiglenes klereskedelmi szerződés ügyében tett lépésekről.

5. A kolozsvári kereskedelmi- és iparkamara átirata abbéli felszólításának támogatása végett, hogy a takarmányszállításnál engedélyezett kedvezményes fuvardíjak általánossá tetessenek.

6.) A nagyváradai kereskedelmi és iparkamara javaslata, hogy e fentemlített fuvardíjak a szeszgyáraknak is engedélyeztetessenek.

7.) A soproni kereskedelmi és iparkamara indítványa, hogy a hazai gipszipar a leghatósabb támogatásban részesíttessék.

8.) Indítvány a hajógyár és a dokkmendezze kérdésében a kereskedelemügyi miniszterhez intézendő újabb sürgető felterjesztés ügyében.

9.) Az 1905. évi költségvetés.

Zárt ülés:

Miniszteri leirat Szerbiával való kereskedelmi összeköttetésünk ügyében.

— Micsoda vakmerőség ez, — mondta büvösen. A lábát hátrahúzta. — Éjjel nem fogadok, hadnagy ur, tette hozzá szelidebben.

— Bocsánat, ezer bocsánat . . . De maga szólított meg, — mondta Pista és hátralépett. Az asszony könnyen elpirult.

— No jó . . . Hát itt a kezem.

Lenyújtotta a kezét a virágok között. A kis tiszt forrón csókolta össze. Aztán egyszerre azt mondta:

— Szeretem.

— Tibált!

A kis hadnagy két tenyerébe szorította az asszony kezét és epekedve susogott, mint egy gyermek tavaszi álmaiban, az oigonavirágokat csókolgatván.

— Szeretem, hiába, egyéb semmi; csak szeretem.

— Eressze el a kezem és menjen haza, — szólt fojtott hangon az asszony. (Odaát a szobában Kati abbahagyta egy pillanatra a játékot, újabb kotta után nyulván.)

— Elküld; így küld el? . . . Mikor tudja, hogy szeretem? . . . Nem vesz tán komolyan? Hirtelen a mellére kapott Pista és henczege mondta: — Én katonatiszt vagyok és nem szoktam hazudni . . . Majd elszégyelte magát. És maga elé mélézött. Ostobaság. Levette a sapkáját és megtörölte a homlokát. Hebegett. Csak annyi az egész, hogy szeretem . . . most már tudja . . .

Egy pár lépést tett előre. Lehajította a fejét, visszajött és némán állt meg az asszony előtt.

Jutka csodálkozva nézte. E locsogó, könnyüvéru tisztecskét ilyennek még nem látta. Kellemes bizsergést érzett a szive táján, hogy nagy változást ő okozta.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A képviselőház megnyitása.

Budapest, okt. 10. A képviselőház új ülészakát ma délelőtt nyitották meg. Az első ülés rendkívül népes volt. Megjelent az ülésen a kormánynak valamennyi tagja. A karzatok zsufolásig megteltek érdeklődő közönséggel.

Az ülés megnyitása előtt a ház folyosóján *Tisza* István gróf miniszterelnök *Bánffy* Dezső báróval és *Kossuth* Ferencz-czel élénk beszélgetést folytatott;

Perczel Dezső elnök az ülést megnyitván, meleg szavakkal emlékezett meg a képviselőháznak a szünet alatt elhunyt tagjairól, *Janiczky* Sándorról és *Lázár* Menyhérről; majd bemutatta az ujonnan választott *Herczeg* Ferencz képviselő mandátumát, akit, minthogy megválasztása ellen kérvény a törvényes határidőn belül nem érkezett be, véglegesen igazolt képviselőnek jelentett ki.

Hieronimi Károly kereskedelemügyi miniszter előterjeszti az Olaszországgal kötött kereskedelmi provizóriumról szóló törvényjavaslatot, *Tallian* Béla földművelésügyi miniszter pedig a Rábaszabályozásra vonatkozó javaslatot.

Perczel Dezső elnök azt indítványozza, hogy a ház holnapi ülésének napirendjére a kérvények tárgyalását tűzzék ki, míg a bizottság az olasz provizóriumról szóló javaslatot letárgyalja.

Kossuth Ferencz szót kér és *Tisza* István gróf miniszterelnöknek ugrai választóihoz intézett nyílt levelére reflektál. A mostani házszabályok mellett a leghevesebb harczokra is helyreállott a rend. A nemzeti gondolatért folyt az a nagy küzdelem, nem helyes tehát azt most

A tiszt nesztelenül csatolta le a kardját, a falnak támasztotta és megkapta az erkély rácsát; felemelte magát és egy kötéláncos ügyességével vetette fel magát az asszony mellé: egy pár virágcserep lefordult összetört a kövezeten. (Káti! egy zenekar erősségével vert valami indulót a zongorán.)

Az asszony felugrott. Halotthalvány lett, de a tiszt átölelte és magához szorította. Egy szót sem szólt, csak forró csókjaival szórta teli az asszony arcát, nyakát.

Jutka asszony elkábultan vergődött a tiszt karjai között. Alig lihegett:

— Gyávaság ez, hadnagy ur . . . Egy védtelen nőt így orvul megrohanni . . . Hisz maga részeg.

Hirtelen kiszabadította a kezét és csattanó pofont mért a kis katonára. Eltaszította és beugrott a szobába. Az ablakot zörrenve vágta be.

Szerelmes szép nyári éjjel! — De elmulik hamar. Reggel lesz és az emberek unatkozva mászkálnak az utcán. A vig kis katonát ott virradt meg a szobájában, konyakot iván egész reggelig. Aztán elaludt. Kárt sem tett magában. Ahogy felébredt, azt gondolta, hogy ezzel az asszonnyal tovább törődni nem érdemes. Pár napig szomorú volt még, — aztán jókedve ismét visszatért. A szép özvegy őszre visszaköltözött a zólyomi házába. Csak a dalocska kísértett itt utána. Ami így megyen:

Tul a nagy Krivánon. . .

Egyébként az asszonyok nálunk ismét ódivatú kalapokat hordanak, megjelenven esténként a kut körül, hol a téren a katonabanda recseg.

ürügyül felhasználni a szólásszabadság megszorítására. Ne akarja a kormány az ellenzék fegyverét megtompítani. Tiltakozik az ellen a tétel ellen, hogy a hadsereg nyelvének meghatározási joga királyi jog.

Tisza István gróf miniszterelnök válaszában kifejti, hogy a házszabályok revíziójában semmiképp sem akar a végletekig menni, csak a komoly munka lehetőségét akarja biztosítani. Ő mindenkor a revízió szükségességét vallotta; ez az álláspontja a revízió dolgában ismeretes. A revízióval nem akarja a javaslatok tárgyalását vagy a szólásszabadságot megszorítani, *nem akarja a klotürt behozni.* De a házszabályokban mutatkozó hézagokat ki kell küszöbölni, hogy a technikai obstrukció ne kísérthessen. A ház méltóságának és rendjének megóvása végett szükséges a házszabályokba erélyesebb intézkedéseket belevenni. A költségvetés és a rendes ujonczjavaslat tárgyalását terminushoz kell kötni. A revízió megvitatására bizottság kiküldését fogja indítványozni. A választási reform dolgában az ankétet legközelebb ismét összehívja

Polonyi Géza: Régen választás lesz már akkor!

Tisza István gróf miniszterelnök: *Ez a képviselő uraktól függ.* Választást csak akkor csinál, ha mulhatatlanul szükséges. A munkarendre nézve ez a programja: Legelőször tárgyalandó az *olasz provizórium*, aztán beterjesztik a *költségvetést*, melynek bizottsági tárgyalása közben letárgyalnak a *polgári perrendtartást* és a *népiskolai reformot.* A holnapi ülés napirendjére nézve elfogadja az elnök javaslatát. (Élénk éljenzés és helyeslés a jobboldalon.)

Polonyi Géza tiltakozik a házszabályok revíziója ellen.

Tisza István gróf miniszterelnök kijelenti, hogy az ugraiakhoz intézett levelében azt mondta, hogy a hadsereg nyelvének meghatározási jogát a nemzet a királyra bízta. Ezt mondja a törvény is. A választási reformra vonatkozólag fontartja régi álláspontját.

A Ház az elnök előterjesztéseit a holnapi ülés napirendjére nézve elfogadja.

Ezzel az ülés véget ér.

Az ellenzék a szólásszabadságért.

Csorna, okt. 10. *Rakovszky* István országgyűlési képviselő tegnap, vasárnap, tartotta itt meg beszámolóját nagyszámú választó közönség előtt. Beszédében részletesen foglalkozott a politikai helyzettel és kifejtette a néppárt harczias álláspontját a miniszterelnök által tervezett házszabályrevízióval szemben.

Szentes, okt. 10. *Molnár* Jenő országgyűlési képviselő mintegy tizezer főnyi közönség előtt tartotta itt meg tegnap beszámolóját. *Molnár* Jenő után *Ugron* Gábor mondott harczias beszédet, melyben kifejtette, hogy a miniszterelnök ugrai levelével provokálni akarta az ellenzék, melynek minden erővel harczolnia kell a szólásszabadság megnyirbálása ellen.

Budapest, okt. 10. A *Kossuth*-párt tegnap esti értekezletén *Kossuth* Ferencz bejelentette, hogy a párt a *legerősebb ellenállással* fog visszautasítani minden kísérletet, mely arra irányul, hogy a szólásszabadságot a képviselőházban megtörje.

Thaly Kálmán ünneplése.

Budapest, okt. 10. Ma délelőtt adták át a képviselőházban *Thaly* Kálmán országgyűlési képviselőnek azt az emlékérmét, amelyet a pártközi béke helyreállása alkalmából verettek tiszteletére. *Az ellenzék söme nem ment be az ünnepléshez.* A kormány tagjai valamennyien jelen voltak. *Berzeviczy* Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter lelkes szavakkal üdvözölte *Thalyt* és átadta az érmet neki. *Thaly* Kálmán mélyen meghatva mondott képviselőtársainak köszönetet.

Apponyi itthon van.

Budapest, okt. 10. *Apponyi* Albert gróf a főváros kikerülésével már hazakerkezett eberhardi birtokára amerikai útról.

Főhercegi keresztelő.

Bécs, okt. 10. A király legifjabb unokájának, *Mária Valéria* főhercegnő újszülött fiának keresztelője tegnap volt Wallseeben. A keresztelőn jelen volt a király is.

A szerb király fölkenése.

Belgrád, okt. 10. *Péter* király fölkenése a zicsai kolostorban tegnap ment végbe a megállapított ünneppel. A fényes szertartás a lakosság nagy lelkesedése mellett teljesen rendben folyt le.

Vörösmarty Béla meghalt.

Budapest, okt. 10. *Vörösmarty* Béla, a kuria másodelnöke, volt igazságügyi államtitkár, *Vörösmarty* Mihálynak, hazánk nagynevű költőjének fia, tegnap délután négy órakor itt hirtelen meghalt. Iróasztala mellől ragadta el a halat, hol nyugodtan végezte irodai teendőit. Egyszerre felkiáltott: »Segítség — meghalok!« Szolgája segítségére sietett, de az elnök már nem adott magáról többé életjelt s az előhívott orvosok is csak a beállott halált konstatálhatták. A kitűnő jogász halála óriási részvétet kelt mindentelé.

Vasuti baleset.

Budapest, okt. 10. A *felsőrákosi* pályaudvaron tegnap este a 651. számú tehervonat ismeretlen okból kisiklott. Több kocsii porrá zúzódott; emberéletben nem esett kár. A forgalmi akadály elhárításáig a szállítás átszállással történt.

KÜLÖNFÉLE.

— **Olvasóink figyelmébe.** Lapunk egyes példányai ezentúl mindig kaphatók az *Ivanich-féle* hírlapelárusító üzletben, *Via Riva 6. szám* és a *Corsia Deck 34. szám* alatt levő dohánytözsében (a Hungária-szálló és a Csizmás-féle fióküzlet között.)

— **Meglesz a mattuglie-lovranei villamos.** Ugylátszik hamar meglesz a kívánt hatása. Ő felsége az idén Abbaziában tett kijelentésének, melyben csodálkozását fejezte ki a fölött, hogy Abbaziának mindaddig nincs villamos összeköttetése Mattuglieval és Fiumével. Az abbaziai fürdőbizottság (Curcomission) tegnapi rendes havi ülésén, hosszas vita után, melyben különösen a Lovrana versenytől félt abbaziai szállótulajdonosok fejtették ki érveiket a vasut ellen, egy szótöbbséggel elhatározta, hogy az alapítandó villamos vasuti részvénytársasághoz 200,000 korona részvényjegyzéssel hozzájárul. Minthogy a déli vasutársaság, a nemzetközi hálóköcsitársaság és a számos abbaziai és lovranei telekkel bíró *Quarnero* részvénytársaság szintén nagy összegekkel járulnak hozzá a társulat megteremtéséhez, a vasut építése immár teljesen biztosítva van. A technikai előmunkálatok befejezése után valószínűleg már a jövő tavasszal hozzáfognak a villamosvasut kiépítéséhez, mely Mattuglie állomástól kiindulva szerpentin utakon fog Preluka helységig levezettetni és onnan Voloszkán, Abbazián és Ikan át a tengerparton Lovranáig vonulni. A Prelukától Fiume felé elágazó vonal építését az engedélyes Wrede herczeg a magyar kormány és Fiume városa megfelelő hozzájárulásától teszi függővé, avval érvelvén, hogy Fiume városának s így közvetlen a magyar adókinestárnak is nagy érdeke, hogy az abbaziai fürdőközönség minél gyakrabban és könnyebben felkereshesse bevásárlásaival és szórakozás céljából Fiumét.

Reméljük, hogy sikerülni fog ez összeköttetés kérdését is Fiume hasznára minél előbb megoldani.

— **Angol hadihajók Triesztben.** Mint *Triesztből* táviratozzák, a földközi tengeri angol hajóraj október közepétől oda érkezik és öt napot fog ott tölteni.

— **Oroszország torpedókat rendel.** Az orosz kormány — mint értesülünk — 100 darab legújabb szerkezetű torpedót rendelt meg az itteni *Whitehead*-gyárban a fekete-tengeri hajóhad részére.

— **A fiumei állami és magántisztviselők fogyasztási szövetkezetének** a minap megválasztott szervező-bizottsága a szövetkezet megalakítása érdekében már kibocsátotta az aláírási ivateket a következő felhívással:

A súlyos megélhetési viszonyok, de különösen az élelmiszerek drágulása arra indította alulírott szervező bizottságot, hogy a *Magyar Gazdák Vásárcsarnok-ellátó Szövetkezetét* felkérje módoszatok közlésére, melyek mellett hajlandó volna itt Fiumében fiókat nyitni. Nevezett szövetkezetnek az értekezleten jelen volt képviselője: *Balogh Dezső* vezérigazgató a föltételeket a következőkben foglalta össze: 1.) 500 (ötszáz) darab 100 k. (egyszáz korona) üzlet rész 30%-a fizetendő le, a többi 10 koronás havi részletekben is törleszthető. 2.) A szövetség csak a befizetett üzlet rész erejéig terjed. 3.) A fiumei tagok a központi szövetkezet tagjai lesznek és annak nyereségében részesülnek. 4.) A fiók már az első üzlet rész lefizetése után azonnal felállítatik és nevezett gazdák szövetkezetét által fog annak felelőssége és terhe mellett vezetett. E feltételeket elfogadhatónak találtuk és midőn még tájékoztul kijelentjük, hogy a létesítendő fiókszövetkezetnek Fiume területén lakó minden feddhetetlen előéletű polgár lehet tagja és hogy egy tag több üzlet rész is jegyezhet, ezután kisérjük meg a tagok gyűjtését, tisztelettel telkérvén Uraságot, hogy amennyiben a terv

becses véleményével és óhajlásával szintén találkozik, jelen ívet pontosan kitölteni, tovább terjeszteni és legkésőbb folyó hó 31-ig a szervező bizottság alulírott elnökéhez visszajuttatni sziveskedjék. Fiume, 1904 október hó 7-én. A szervező bizottság nevében: *Jung Antal* elnök.

— **Nem tudott a kikötőbe bejutni.** Tegnap délután 5 óra tájban visszaérkezett tanulmányutjáról az *Adria* társaság *Stefania* nevű hajója *Merlato* Gyula kapitány vezetése alatt. A hajón több növendéke volt a tengerészeti akadémiának. Mivelhogy a bóra erősen fújt, lehetetlenség volt a kikötőbe bejutnia a hajónak s így kénytelen volt egész éjjel kint horgonyozni.

— **A Pannonia balesete.** Tegnap délután 1/5-kor a Lovrich kapitány parancsnoksága alatt álló *Pannonia* gőzös cattarói útjából visszaérkezvén, a rendkívül erős bóra miatt nekiütdött közvetlenül a kikötőbe való beindulás előtt a Mária Terézia móló külső végének és pedig oly erővel, hogy a hajó orra a víz felszínre felett teljesen behorpadt és majdnem 1 órai megfeszített munkájában került a Pannonia segítségére sietett *Klotild* gőzösnek, míg a hajót veszélyes helyzetéből kiszabadította. A baleset természetesen nem csekély ijedelmet okozott a hajó utasai között.

— **Visszamaradt kivándorlók elutazása.** Ma reggel 9 óra 40 perczkor 520 visszamaradt kivándorló utazott el innen vasuton. A kivándorlók Bázelen át Antwerpenbe mennek, ahonnan e hó 13-án indulnak el a Cunard-társaság hajójával New-Yorkba.

— **Vasuti baleset a Karszton.** Vasárnap hajnali 4 óra tájban, Plase állomáson tolatás közben az egyik vonattól egy megakart kocsiját Meja állomás felé megfutamodott. A hat és fél kilométernyi utat a kocsiját másfél percz alatt tette meg s így a megfutamodás pillanatában adott villamosjelzés daczára Meja állomás a szükséges infézkedéseket már meg nem tehette. A kocsiját ennek következtében a Fiume felé közlekedett és ott vesztegelt vonat vágányára került és a vonat hátulsó hat megakart kocsiját teljesen összezúzta. A rakományokban is jelentékeny kárt tett, emberéletben azonban nem esett kár. A kocsiját sebessége megközelítette az óránkénti 200 kilométert.

— **Az ácsok gyűlése.** Tegnap délelőtt tartották meg az ácsok gyűlést, melyen mintegy hetvenen vettek részt. Az elnök megnyitván az ülést, bejelentette a tagoknak, hogy egyesületük részére egy helyiséget béreltek ki, melyet az asztalosok egyesületével közösen fognak fentartani. *Roman* Rudolf egyesületi tag azt kívánja, hogy az alapszabályok fontosabb pontjait fűgesszék ki az egyesület bejártánál. Az egyesület elfogadja ezt az indítványt. Az elnök tudatja, hogy a pólai ácsoktól levél érkezett és felolvassa a levelet. Ezután az egyesület gazdasági ügyeinek megbeszélése következett. A gyűlés délelőtt 11 órakor ért véget.

— **Tolvaj cselédleány.** *Fragiacomo* György itteni borbélynál szolgált a curzolari születésű 18 éves *Sambraile* Albina mint cseléd. A mult hétfőn *Fragiacomoné* egy aranyórát, karpereczet és egy ezüst evőeszközt adott át a cselédleánynak, hogy azokat a zálogházba vigye. A cseléd a tárgyakat el is zálogosította, de a kapott 100 koronával nem tért többé vissza a gazdájához, hanem Bukkariba utazott. *Fragiacomo* följelentést tett a rendőrségnél az esetről. Tegnap este 8 órakor, éppen midőn *Sambraile* Albina Bukkariból visszatért, a szuáki hidnál *Pantalich* rendőr fölismerte és tartóztatta.

— **Öngyilkossági kísérlet.** *Dergnevi* Regina 23 éves szabónő, ki családjával a Plasse 95. sz. házban lakik, vasárnap reggel öngyilkossági kísérletet követett el. A lány

már régóta buskomorságban szenved, bár azelőtt mindig vidám, jókedvű volt. Az utóbbi időben feltűnően keveset beszélt, került minden társaságot s egészen magába zárkózott lett. Végzetes tettét vasárnap reggel akarta végrehajtani. Szobájába zárkózott s megivott valami folyadékot. Minthogy erős görcsök fogták el, segítségért kiáltott, mire elősiettek a családbeliek s telefonon azonnal a mentőket hívták. A mentők az első segély nyújtása után kórházba szállították a szerencsétlen leányt. hol *Bonetich* dr. és *Schwalbe* dr. vették kezelés alá. A nyomban végrehajtott gyomormosás után *Dergnevi* Regina jobban lett és most már túl van a veszedelmen.

— **Orfeum a De la Villeben.** A magyarság terjedésének örvendetes bizonyossága, hogy míg eddig az itt működött orfeumi vállalatok és daltársulatok mind idegen nyelvűek voltak, most a *De la Ville* kávéházban néhány nap előtt oly varieté-társulat kezdte meg előadásait, amelynek műsorán nagyobb rész magyarszámok szerepelnek. A Braun Arnold igazgató vezetése alatt álló, kitűnő erőteljesrendelkező társulat mulattató előadásait állandóan nagy közönség látogatja.

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

Európa szálloda. Justus Gyula, Lieban B., Magaziner R., Reichl K., Ladies G., Modern S., Kolonics F., Hackenberg E. Budapest. — Steiner Emil, Pokozsy R., Kiridj A., Löwy A., Hersch Hugó, Steinhauser N., Buxbaum B., Lorenz A., Weiss B., Neumann H., Schütz R., Braun L. Bécs. — Niesietowski József, Szatowski G. Lemberg. — Hieglisch A. Lusszinpiccolo. — Dr. Peričić, Cattich C., Robert C. Zara. — Tenze C. Trieszt. — Bosse T. Szent-Pétersvárt. — Gaetel A. Berlin. — Burgstaller Spalato. — Conemenos, Corfu. — Müller Ervin Lipik. — Dr. Arnold, Millekié Zágráb. — Negri, Spalato. — Holländer József Mauer.

Lloyd szálloda. Pollák Gyula, Adler Ernő Budapest. — Tucković József, Hecht József, Sitzer József Zágráb. — Magdić M. Dubrovnik. — Kalderon Lajos, Kritschmann C. H., Widrich Leo, Frei Jenő Bécs. — Kvekić Radoszláv dr. Trieszt. — Buday Ede, Manzano Ferencz Görz. — Hampt János Schönlinde. — Freitnik József Cattaro. — Scaranea M. Milne.

Deák szálloda. Aschner Samu, Swoboda Alajos, Spitzer Alfréd Bécs. — Hooff W. F. Teplitz, Szépházy Emil dr. és neje Teepiltz. — Coghlan és családja Cairo. — Popu Silvius Arad. — Weber Armin Zágráb. — Fehér Lajos és neje Zágráb. — Berner Erich Görlitz. — Lasky Albert és neje Budapest. — Seydlitz Frigyes neje Hirschberg. — Ressler Antal báró Lovrana. — Winkler Ferencz dr. München. — Korossy Bertalan Beszterce. — Keglevich István gróf és neje Zlatar. — Walther Kless Grác. — Strohal Rudolf és neje Czernowitz. — Stöhr Antal Wimpassing. — Kubia Mária Prága. — Rosner Jan dr. Lemberg. — Krall Amalia Linz. — Kopetzky Eugenia, Leber Ferencz, Rebitsch Gyula, Kleim Emerich Bécs. — Gubisch Alfréd Berlin. — Krajačević Fülöp Zágráb.

Hungária szálloda. Granitzer Emanuel Bécs. — Vilcher Károly, Podobnik Lukács Laibach, Kabalincs Antal Póla. — Cerny Emil St. Lucia, Metkovics Dragein, Vidvics György és Ferencz Spalato. — Sex József Graz. — Turkalj Gyula Osiek. — Gersich Géza és neje Abbazia.

De la Ville szálloda. Laner Emanuel Bécs. — Szücs Jakab, Somló Jakab, Foros Olga, Grossmann József, Brauer József, Antal Hermann, Neumann György Budapest. — Sacher Rudolf Grác. — Arzit Imre Fiume. — Jorainus Ede Dresda. — Ekimoff András Sztow (Bulgária). — Seifert Emil Lipse.

Quarnero szálloda. Kunad Imre Trieszt. — Haas Dániel, Irmei Ferencz Budapest. — Kircheszner N. Baiern. — Schüssler Antal, Bianchi S., Dusan de Peic Zára. — Künzl Ferencz Zumam. — Kovács Ferencz Czirkvenicza. — Gyartós Ede Korustadt.

Tőzsdéi árfolyamok.

Értéktőzsdék.

(Zárlatok.)

1904.

október

8 10

Budapest. Aranyjár.

4%	K.	119.20	
Koronajár. 4%	"	98.15	
" 3 1/2	"	88.75	
Magyar földteherment.			
4%	"	98.—	
Horv. Szlavon	"	98.50	
Tisza-szab.	"	162.50	
Osztrák papirjár.	"	99.25	
• ezüst	"	100.—	
• arany	"	119.—	
• korona	"	99.—	
Osztrák-magyar bank	"	1615.—	
Magyar hitelbank	"	783.75	—
Osztrák hitelbank	"	675.25	—
Osztrák-magyar vasut	"	655.—	
100 márka	"	117.37 1/4	
London vista	"	239.40	
Páris	"	95.20	
20 frankos arany	"	19.02	
100 lira (olasz)	"	95.10	
20 márka	"	23.46	
Bécs. Magyar hitel.	K.	780.—	785.—
Osztrák hitel.	"	673.50	674.50
Rimamurányi	"	525.—	
Union-bank	"	539.—	
Magyar államvasut	"	655.—	654.50
Leszám. bank	"	—	
Jelzálogbank	"	514.—	
Adria	"	—	
Länderbank	"	453.25	
Lloyd	"	728.—	
Török sorsjegy	"	133.—	
Berlin. Osztrák hitel.	"	211.90	—

Budapesti árutőzsde.

Buza október	"	10.15	10.17
" április	"	10.58	10.61
Rozs október	"	7.48	7.56
" április	"	7.95	7.98
Zab október	"	6.90	6.91
" április	"	7.30	7.33
Kukoricza október	"	7.30	7.35
" május	"	7.44	7.42
Zsir	"	68.50	68.50
Szalonna	"	59.50	60.—

Newyorki gabonatőzsde.

(Sürgönyjegyzés).

Buza loco	Cent.	115 2/8	—
október	"	113 3/8	—
december	"	111 5/8	—
Tengeri	Cent.	55 7/8	—
október	"	52 1/8	—
december	"	—	—
Fuvardíj Liverpoolba	pence	1.	

Gyarmatárak.

Kávé.

Havre Santos good average:			
Szeptember	Frank	44.50	44.25
Deczember	"	45.—	44.75
Márczius	"	45.50	45.25
Hamburg Santos good average:			
Szeptember	Márka	36.25	36.50
Deczember	"	37.75	36.75
Márczius	"	37.25	37.25

Newyork:

Fair Rio loco	Cent.	8 1/16	—
Szeptember	"	6.59	—
Deczember	"	6.80	—

Cukor.

Prága franco Aussig kész.	K.	26.45	26.45
" " " uj	"	26.45	26.45
Prága franco raff.	"	—	—

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Végeladás

Csak még néhány napig tart

Mint hogy butor üzletemet véglegesen felosztatom, a raktaron lévő összes árut mélyen leszállított árban eladom.

**Hálószoba butor, matt
Ebédlőszoba butor, matt
Szalon butor, matt
Irodai butorok és
teljes szoba berendezések**

matt, vagy fényezett egyes butor, darabok, pamla-
gok, székek, konyhába való butorok, képek, tük-
rök stb.

Alkalmi vétel

Szálloda tulajdonosoknak, vendéglősöknek és fla-
tal házasoknak.

ROSENBERGER I.

Fiume — Corso 12 — Fiume.

BERLITZ SCHOOL

nyelviskola felnőttek részére.

Külön tanfolyamok nőknek és férfiaknak

Prospektus ingyen és bérmentve.

Megkeresések és felvilágosítások

Via Ciotta 3. szám. FIUME Via Ciotta 3. szám.

**Csak keveset használt butor
olcsón eladó: Piazza Mercato
Coperto 2. szám III. em.
jobbra.**

Varietée

Café „De la Ville” kávéház.

Ma és a következő napokon
Nagy

művész előadás.

Nevettető bohózatok.

— Kezdeté 8 órakor. —

MAGYAROK OTTHONA!

Rosenthal Lipót -- Fiume

AZ ADAMICHTÉREN.

Játék, pipere, japan és kagyló áruk, bőrönd
és utikosár raktár

10 KÉPES LEVELEZŐ-LAP 20 KRAJ CZÁR.

Bazár „Al Buon Mercato”

R. NEMES

FIUME, VIA FIUMARA 4.

— A legjobb bevásárlási forrás. —

NAGY VÁLASZTÉK.

Mindennemű csipők, gyermekjáték, diszmu-tár-
gyak és utazási cikkekben.

Háziszolga

ió fizetéssel azonnal felvétetik. Czim a
kiadóhivatalban.

**Ujságkihordó (asszony is
lehet) azonnali felvételre ke-
restetik. Czim a kiadóhiva-
talanban.**

„Adria“ magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság.

Atlanti szolgálat.

1904. október havában az alant felsorolt első osztályú gőzösök vagy ezek helyettesei fognak Fiuméből az alant megjelölt irányokban és külföldről hazafelé indítani, feltéve, hogy rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályozzák:

KIVITEL			BEHOZATAL			
Hová	Gőzös	Kelet	Honnan	Hová	Gőzös	Kelet
New-York	»Slavonia«	6	Bordeaux	Fiume	»Baross«	25/IX - 5/X
Liverpool ¹⁾	»Tyria«	1-10	Rotterdam	»	»Bathori«	25/IX - 5/X
Rotterdam, Antwerpen ²⁾	»Duna«	5-15	London	»	»Deák«	25/IX - 5/X
Hull, Newcastle o/T	»Austria«	5-15	Rouen	»	»B. Kemény«	1-10
Liverpool ¹⁾	»Flaminian«	5-15	Glasgow	»	»Szent István«	1-10
Rouen	»Stefania«	10-20	Liverpool	»	»Algerian«	1-10
Hamburg ¹⁾	»Lusitania«	10-20	Rouen	»	»Zichy«	1-10
London ¹⁾	»Jago«	10-20	Rotterdam	»	»Andrássy«	5-15
Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro Santos [*]	»Nagy Lajos«	20	Hamburg	»	»Pergamon«	5-15
New-York	»Pannonia«	20	Bordeaux	»	»Szécheny«	10-20
Bordeaux [*]	»Balaton«	15-25	Liverpool	»	»Brescia«	10-20
Lissabon ¹⁾ , London	»Kolozsvár«	15-25	New-York	»	»Ultonia«	18
Liverpool	»Aleppo«	15-25	Glasgow	»	»Tisza«	15-25
Glasgow [*]	»Baross«	21-31	Westhartleppol	»	»Matlekovits«	15-25
Rouen [*]	»Báthori«	21-31	Liverpool	»	»Palermo«	15-25
Hamburg ¹⁾	»Venezia«	21-31	London	»	»Syria«	15-25
Liverpool ¹⁾	»Bulgarian«	21-31	Hamburg	»	»Soederhamn«	15-25
Hull, Newcastle o/T	»Ebro«	21-31	Rouen	»	»Kálmán király«	21-31
Rotterdam, Antwerpen	»Szeged«	25/X-5/XI	Hull, Newcastle o/T	»	»Volturno«	21-31
			Buenos Ayres	»	»Tibor«	25 X - 5 XI
			London ¹⁾	»	»Murillo«	25 X - 5 XI
			Liverpool ¹⁾	»	»Pavia«	25 X - 5 XI

A * -gal megjelölt viszonylatban a gőzös **Triesztet** is érinti.

Átrakodó szolgálat közvetlen hajóraklevelek alapján a felsorolt kiindulási kikötőkből az összes földközi és adriai tengeri kikötőkbe, valamint az osztrák Lloyd levantei, keletindiai, kínai és japáni vonalaira.

¹⁾ Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány nem jelentett be, az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy ezt a kikötőt ne érintse, illetőleg hogy ezt a járatot ne teljesítse vagy későbbre halaszssa.

Középtengeri szolgálat.

FIUME—MALTA—OLASZORSZÁG—DÉL FRANCZIAORSZÁG—SPANYOLORSZÁGI vonal.

Fiuméből: »Rákóczy« október 6-án, »Lederer Sándor« 13-án, »Szent László« 20-án, »Kassa« 27-én.

Valenciából: »Kassa« október 5-én, »Zrinyi« 12-én, »Mátyás király« 19-én, »Rákóczy« 26-án.

TYRRHENI VONAL.

Az első osztályú gyorsgőzös **ÁRPÁD** minden szerdán délben **Marseilleből Genuába** indul és pedig 1904. október 5-én, 12-én, 19-én és 26-án. Minden csütörtökön este 8 órakor **Genuából Nápolyba**. Minden szombaton délután 4 órakor

Nápolyból Marseillebe és pedig 1904. október 1-án, 8-án, 15-én, 22-én, és 29-én

FIUME-ÉSZAKAFRIKAI vonal. Fiuméből: indul »Adria« október 6-án, »Szápáry« 20-án.

Tangerből: indul »Szápáry« október 3-án. »Adria« 17-én, »Szápáry« 24-én.

„Adria“ magyar kir. Tengerhajózási részvénytársaság. - Fiume.

FIUME - NEWYORK

közvetlen összeköttetés Éjszak - Amerikával.

A „Cunard Line“ angol hajózási társaság gőzöseivel. Vezérigazgatóság a magyar korona országai részére: „Adria“ m. kir. Tengerhajózási r. t.

III. osztályú menetjegyek

Fiumétől Newyork-ig

Beleértve a hajón való étkezést és a kétnapos ellátást Fiumében

180 Korona

Legközelebbi gőzösök indulnak:

„Pannonia“ október 20.án – „Ultonia“
novemb. 10.én – „Slavonia“ novemb. 24.én

A **fiumei kivándorlási iroda** (Via Alessandrina) készséggel és díjtalanul szolgál mindazon fölvilágosítással, melyre a kivándorolni szándékosoknak szükségük van.